

الگوی توسعه مشاغل خانگی تصویب شد

ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی، الگوی توسعه این شغل ها را در نشست خود به تصویب رساند. این برنامه سالانه از طریق صدور مجوز ها و حمایت‌های مالی و قانونی تداوم یافته و در سال‌های ۹۴-۱۳۹۰ از حدود ۲ میلیون و ۲۴۰ هزار نفر متقاضی مشاغل خانگی، برای بیش از ۱/۳ میلیون نفر مجوز مشاغل خانگی صادر شده و حدود ۲۳ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بیش از ۶۱۴ هزار نفر متقاضی پرداخت شده است.
بیش از پنج سال از تصویب و اجرای قانون مشاغل خانگی سپری شده و براساس تجارب به‌دست‌آمده، آسیب‌شناسی و مطالعات تطبیقی انجام‌شده با هدف رفع نواقص یادشده و حلقه‌های مقفوده، فرآیند فعلی مشاغل خانگی مورد بازنگری قرار گرفته و مدل جدید توسعه مشاغل خانگی طراحی و ارائه شده است.

یکشنبه ● ۲۱ آذر ۱۳۹۵ ● شماره هشتاد و سه

ا ت ی v ع ه ن و

بودجه زیر ذره‌بین بیمه

بررسی و مقایسه لوایح بودجه ۹۵ و ۹۶ و منابع اختصاص یافته به نهادهای بیمه گر

در سال ۱۳۹۵ رقمی معادل ۲۶۷ هزار میلیارد تومان بوده که به این

ترتیب دخل و خرج دولت در لایحه بودجه ۱۳۹۶ به میزان ۱۹ درصد افزایش یافته است. بودجه سال ۱۳۹۵ از حیث «منابع» و «مصارف» نیز در حجمی معادل ۹۵۲ هزار و ۶۳۷ میلیارد تومان بسته شده بود که به این ترتیب بودجه ۱۳۹۶ از این لحاظ نسبت به بودجه ۱۳۹۵ به میزان ۱۳ درصد حجمی تر شده است.

■ **رشد چشمگیر بودجه فصل بیمه‌های اجتماعی**

اما می‌خواهیم در این نوشتار مروری داشته باشیم بر اینکه دولت در حوزه رفاه و تامین اجتماعی کشور چه برنامه‌ای برای سال آینده دارد. در متن اصلی لایحه بودجه ۱۳۹۶ و در جدول مربوط به «برآور اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برحسب امور فصل» آمده که اعتبار فصل «وابط کار» به میزان ۲۶۹ میلیارد و ۱۷۵ میلیون تومان در نظر گرفته شده است. این عدد در لایحه بودجه ۱۳۹۵ معادل ۲۳۰ میلیارد و ۲۹۴ میلیون تومان در نظر گرفته شده بود. بنابر این اعتبار منظور در ردیف فصل روابط کار در بودجه سال آینده نسبت به امسال ۱۶/۸ درصد افزایش یافته است. از سوی دیگر در لایحه بودجه سال آتی، فصل «تعاون» ردیف اعتباری برابر ۹۵ میلیارد و ۱۳۰ میلیون تومان به خود اختصاص داده که در بودجه سال جاری این رقم ۸۷ میلیار د و ۶۳۱ میلیون تومان بود، که در نتیجه ردیف اعتباری فصل تعاون در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵ به میزان ۸/۵ درصد رشد خواهد داشت. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ ردیف موضوع فصل «بیمه‌های اجتماعی» رقمی معادل ۲۱ هزار و ۱۱۹ میلیارد تومان اعتبار منظور شده که این ردیف در سال جاری تنها ۱۴ هزار و ۴۱ میلیارد تومان بود. به این اعتبار، فصل بیمه‌های اجتماعی بارشد چشمگیر ۵۰ درصدی روبه‌رو خواهد بود.

■ **رشد ۸۳ درصدی بودجه سازمان بیمه سلامت ایران**

سازمان بیمه سلامت ایران در لایحه بودجه ۱۳۹۶ توانسته ۱۰ هزار میلیارد تومان اعتبار به خود اختصاص دهد که این رقم در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ برابر ۵ هزار و ۴۶۰ میلیارد تومان بود. این دو عدد رشدی چشمگیر در بودجه بیمه سلامت را نشان می‌دهد که بدهی سنگینی به مراکز تشخیصی و درمانی دارد که آئینواره ه هفته‌های گذشته مشروحا

کتینو | ۰۳

منبع:ست و زندگی

■ **رشد ۱۲ درصدی بودجه سازمان بهزیستی**

سازمان بهزیستی به‌عنوان متولی ارائه خدمات به افراد آسیب‌دیده اجتماعی یکی از سازمان‌های مورد بررسی گزارش ماست. این سازمان در لایحه بودجه ۱۳۹۶ توانسته ۲۰۳۳ میلیارد تومان اعتبار را به خود اختصاص دهد؛ در حالی که این اعتبار در سال جاری برابر ۱۸۰۸ میلیارد تومان است. بر این اساس شاهد رشد ۱۲/۴ درصدی بودجه سازمان بهزیستی از زیرمجموعه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هستیم، ذیل این فصل از پیوست چهار لایحه بودجه سال آتی، برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی مددجویان بهزیستی شامل زنان سرپرست خانوار شهری و روستایی، مددجویان مورد حمایت، کارکنان مراکز توان بخشی غیر دولتی، خویش فرامی و کارفرمایی معلولان و نیازمندان ۸۲ میلیارد تومان اعتبار به خود اختصاص داده که در مقایسه با سال گذشته ۹/۰۳ درصد رشد را نشان می‌دهد.

■ **رشد اندک بودجه تعهدات دولت در مورد بیمه اجتماعی اقشار خاص**

سازمان تامین اجتماعی به همراه سازمان بیمه سلامت ایران بیشترین حجم بیمه‌شدگان را در نظام بیمه‌ای کشور تحت پوشش دارند که این مسئله نیازمند توجه ویژه دولت به این دو سازمان است. بودجه در نظر گرفته شده برای پرداخت تعهدات دولت به سازمان تامین اجتماعی در سال ۱۳۹۶ معادل ۲۵۷ میلیارد تومان است که این رقم در سال جاری ۳۲۱ میلیارد تومان بوده است. به این ترتیب اعتبار اختصاص یافته برای تعهدات دولت در قبال برخی بیمه‌شدگان این سازمان تنها ۱۱/۲ درصد رشد داشته که با توجه به‌ممرور افزایش بودجه سازمان‌های بیمه‌گر و اجتماعی دیگر در بودجه سال آتی نسبت به سال جاری، از دولت انتظار می‌رفت به این نهاد مهم در عرصه اجتماعی بیش از مقدار فعلی توجه می‌کرد. بودجه منظور برای این سازمان جهت برنامه پرداخت حق بیمه پایه اجتماعی بیمه‌شدگان خاص شامل پرداخت بخشودگی حق بیمه سهم کارفرما، موضوع قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایان دارای حداکثر پنج کارگر و پرداخت حق بیمه سهم دولت دوران سربازی موضوع تبصره ماده ۱۴ قانون کار پرداخت خواهد شد. البته از یاد نباید برد که سازمان تامین اجتماعی یک نهاد عمومی غیردولتی است که از دولت بودجه‌ای دریافت نمی‌کند و رقم پیش‌بینی شده در این سر فصل، مربوط به تعهداتی است که دولت در مورد پرداخت حق بیمه برخی اقشار خاص در نظر گرفته است و در سال‌های گذشته نیز هیچگاه نتوانسته است تعهدات خود را به شکل کامل اجرایی کند.

■ **رشد ۱۱ درصدی بودجه صندوق بازنشستگی کشوری**

صندوق بازنشستگی کشوری از زیرمجموعه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و از مهم‌ترین ارکان دولت به شمار می‌آید. این صندوق در لایحه بودجه سال آتی ۲۱ هزار و ۹۷۷ میلیارد تومان اعتبار را به خود اختصاص داده که این رقم در بودجه سال جاری ۱۹ هزار و ۷۶۴ میلیارد تومان بود. به این ترتیب شاهد رشد ۱۱ درصدی بودجه این سازمان در سال ۱۳۹۶ هستیم، ذیل این فصل، ردیف برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی کارکنان دولت ۳۹۰۰ میلیارد تومان و ردیف برنامه کمک به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری بگیران کشوری ۱۸ هزار ۷۷ میلیارد تومان اعتبار دریافت خواهند کرد.

■ **رشد ۱۱ درصدی بودجه صندوق بیمه روستائیان**

صندوق بیمه کشاورزان، روستائیان و عشایر در لایحه بودجه سال آتی بودجه‌ای معادل ۴۵۹ میلیارد تومان دریافت خواهد کرد که این رقم در سال جاری ۴۱۰ میلیارد تومان بود. به این ترتیب بودجه این صندوق در رشد خواهد داشت.

تولید ناخالص داخلی اقتصاد ما را افزایش می‌دهد، نه از تورم می‌کاهد، نه ذخایر بانک مرکزی را تقویت می‌کند، نه صادرات ما را بیشتر و نه واردات ما را کمتر می‌کند. هیچ کدام از این اتفاقات در سایه تبدیل واحد پولی ما نخواهد افتاد. ممکن است گفته شود امروز دلار معادل ۳۸ هزار ریال است که با تبدیل ریال به تومان، معادل ۳۸۰۰ تومان خواهد شد. این یعنی تقویت پول ملی ما. اما آیا ارزش حقیقی دلار هم کاهش خواهد یافت؟ فرض کنیم پول ملی ما نه تنها به تومان تبدیل شود که حتی سه صفر آن برداشته شود، به این ترتیب دلار بشود ۳۸ تومان. اما آیا فرقی در اصل مسئله ایجاد خواهد شد؟ خیر، برای تقویت ارزش پول ملی کشور در برابر دلار یا راه‌های خارجی دیگری باید صادرات ما افزایش یابد تا دلار بیشتری به اقتصاد ما تزریق شود. باید ذخایر ارزی بانک مرکزی افزایش یابد تا ارزش دلار تقویت شود. حذف صفر یا تبدیل واحد پولی از ریال به تومان هیچ تفاوتی در صورت مسئله ایجاد نمی‌کند. اما می‌توان به بار بار عنوان این مسئله هم اشاره کرد. هم اکنون برای شمارش پول‌ها کار سختی انجام می‌دهیم و مجبوریم بر معاملات یک صفر را انتخابیم تا آن رقم را از ریال به تومان تبدیل کنیم. اقدام جدید دولت باعث خواهد شد شمارش پول آسان تر شود. این اضافات نفس را حتی خواهیم کشید و از اشتباهات سهوی در شمارش پول خلاص می‌شویم.

● **یادداشت** ●

● **حسن رمادی** ●

چشم‌انداز درآمدهای نفتی

در لایحه بودجه ۱۳۹۶ پیش‌بینی شده قیمت نفت در سال آینده ۵۰ دلار در هر بشکه باشد. به نظر می‌رسد قیمت پیش‌بینی شده توسط وزارت نفت، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و در نهایت دولت، رقم مناسبی باشد. همواره این نگرانی درباره قیمت‌های پیش‌بینی شده نفت در لوایح بودجه وجود دارد. نگرانی‌ها از این جنبه مطرح می‌شود که شاید این قیمت در سال آتی واقعی نباشد و رقم تعادلی قیمت هر بشکه نفت در سطحی کمتر از نرخ پیش‌بینی شده تعیین شود، لذا درآمد نفتی پیش‌بینی‌شده در بودجه تحقق نیابد. نگرانی از این جنبه مطرح می‌شود، اما به نظر بنده قیمت پیش‌بینی شده نفت در سال ۹۶ منطقی و قابل تحقق و برنامهریزی است. در روزهای گذشته توانستیم موافقت اوپک را برای افزایش سهمیه تولید نفت خود بگیریم و از این جنبه موفقیتی برای ما به دست آمده است. در حال حاضر با روندی که قیمت نفت دارد، احتمال می‌رود قیمت هر بشکه از این نرخ هم بالاتر برود و از این لحاظ بتوانیم شاهد تحقق درآمد نفتی پیش‌بینی‌شده در سال آینده باشیم، هم اکنون در فصل سرما به سر می‌بریم و مناطق شمالی اروپا و مناطق سردسیر دنیا تقاضای نفت را بالا برده‌اند. به نظر می‌رسد این افزایش قیمت در طول سال ۲۰۱۷ نیز ادامه داشته باشد. حتی اگر کاهش در قیمت نفت رخ دهد، بیشتر از ۵-۶ دلار نخواهد بود. حتی مکزیک و روسیه که عضو اوپک نیستند حاضر به کاهش سهمیه‌شده‌اند که این مسئله باعث افزایش قیمت نفت می‌شود. در صورتی که ما زاد درآمد نفتی به دست آییم قانونا به حساب صندوق ذخیره ارزی می‌رود. به این ترتیب با تصمیم دولت و اجازه قانون گزار می‌توان این درآمد را صرف احتیاجات کشور کرد. در این زمینه باید به حوزه عمرانی توجه کنیم. با اینکه در دو سال گذشته شاهد افزایش اعتبارات عمرانی کشور بودیم، باز هم این حوزه نیاز به تزریق منابع مالی دارد. این به نحوه برنامه‌ریزی دولت بستگی دارد. در حال حاضر، منابع صندوق در سطح قابل قبولی قرار دارد. ضمن اینکه در سال آتی نیاز به توجه به صنعت هم داریم تا این دو حوزه یعنی طرح‌های عمرانی و صنعتی همزمان با یکدیگر رشد کنند و زمینه اشتغال‌زایی بیشتری نسبت به حال حاضر پدید آید. زیر را در حال حاضر مهم‌ترین معضل کشور بیکاری است که باید در سال آتی به آن توجه شود.

عضو اسبق کمیسیون انرژی مجلس و کارشناس اقتصاد انرژی

● **نگاه** ●

دشواری‌های تحقق رشد مطلوب

نرخ رشد ۷/۶ درصدی که دولت در لایحه بودجه ۱۳۹۶ پیش‌بینی کرده بعید است تحقق یابد. این مسئله را از این زاویه می‌بینم که دولت تورم را در حدود ۵ تا ۸ درصد پیش‌بینی کرده است. تحلیل خود را بر این اساس ارائه می‌کنم که اگر فکر باشد نرخ رشد بالای ۷ درصدی محقق شود، دیگر نمی‌توان تورم را در سطحی در حدود ۵ تا ۷ درصد نگه داشت. زیر دلوات در صورت حرکت در مسیر تحقق رشد ۷/۶ درصدی، باید سیاست‌های انبساطی را از طریق مپماژ پول و تسهیلات به تولیدکنندگان در پیش بگیرد که این مسئله با کاهش تورم به سطح ۷ درصدی در تضاد است. ما هم امیدواریم چنین مسئله‌ای اتفاق بیفتد اما چنین پیش‌بینی‌هایی با واقعیت‌ها و منطق اقتصاد همخوانی ندارد. در دولت‌های سسی سال گذشته و در واقع دولت‌های پس از هشت سال دفاع مقدس، همیشه پایتخت است بگویم اکثر مواقع، شاهد بوده‌ایم که دولت در چارچوب لوایح بودجه سال‌های آتی خود، نرخ‌های رشدی را پیش‌بینی می‌کند که با واقعیت اقتصادی وقت همخوانی ندارد. به این ترتیب که در عمل اختلاف‌های معناداری میان تورم بانرخ رشد اقتصادی پیش‌بینی‌شده به چشم می‌خورد. البته در مورد نرخ پیش‌بینی شده قیمت نفت در هر بشکه مندرج در لایحه بودجه سال آتی معتقدم نرخ متعادل و قابل تحقق است. قیمت نفت به شکل برون‌زا تعیین می‌شود. به این ترتیب که بازیگران بین‌المللی خارج از سیستم اوپک و تقاضای جهانی تعیین‌کننده هستند. منظور دلالاتی هستند که از طریق نوسان گیری از قیمت نفت ارتزاق می‌کنند. آن‌ها مدت‌هاست در قیمت‌های پایین، نفت را معامله می‌کنند. اما در حال حاضر دیگر این نرخ برایشان صرفه اقتصادی ندارد و با تاحرکات خود زمینه افزایش قیمت نفت را مهیا کرده‌اند. به نظر می‌رسد ۵۰ دلار یا بیش از آن می‌تواند در بودجه سال آتی واقعی و قابل تحقق باشد. اما سهمیه اوپک که باعث منع ما از فروش بیشتر نفت می‌شود، باعث می‌شود چندان نتوانیم روی فروش بیشتر نفت و افزایش درآمدهای نفتی خود حساب باز کنیم.

اقتصاددان

بودجه سال آتی در حجمی برابر یک میلیون و ۸۴ هزار و ۹۳۹ میلیارد تومان به لحاظ منابع و مصارف پیشنهاد شده و بودجه عمومی دولت ۳۷۱ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است

● **فرشاد عزیزی** ●

● **خبرنگار** ●

گویا قرار است عبارت «بنویسید ریال، بخوانید تومان» به تاریخ بیوندد، با مصوبه هفته گذشته هیئت دولت و در صورت همراهی و تأیید مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان، شاید از اوایل سال آینده شاهد ورود اسکناس‌های جدید به واحد تومان باشیم، نوشته پیش‌رو، دیده‌ای است بر موثر بودن تبدیل ریال به تومان در اقتصاد ما مصریم که این اقدام فقط یک عملیات حسابداری است و تنها شمارش اسکناس‌ها را آسان‌تر می‌کند.

■ **خدا حافظ ریال**

چهار شنبه صبح بود که بانک مرکزی در اقدامی جسورانه، پرونده قدیمی تبدیل واحد پولی کشور را به صحن هیئت دولت برد و توانست تأیید دولت را برای این اقدام بگیرد. بر این اساس مقر شد مبادلات ریالی در کشور به مبادلات تومانی تبدیل شوند و واحد پول ایران، تومان و برابر با ۱۰ ریال تعیین شد.

حذف سه صفر را می‌دهند. یکی از پرو پاقرص‌ترین حامیان این نظر، جبهه‌الاسلام مصباحی مقدم، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس‌نهم و پوزابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس فعلی یادهم هستند محمد رضا پورابراهیمی در گفت‌وگو با «فارس» می‌گوید: «پیشنهاد من این است که به جای یک صفر، چند صفر از واحد پول ملی حذف

■ **اصلا تبدیل ریال به تومان فایده‌ای دارد؟**

در واقع به‌صراحت می‌توان گفت تبدیل ریال به تومان هیچ تأثیری بر اقتصاد ما به لحاظ «واقعی» و «حقیقی» ندارد تبدیل ریال به تومان نه

شود.» اما مخالفان این دسته می‌گویند هنوز وقت آن نشده که بخوایم صفرهای اضافی واحد پولی مان را کنار بگذاریم، ولی الله سیف، رئیس کل بانک مرکزی، در کانال تلگرامی خود در رابطه با تغییر رسمی واحد پول کشور نوشته است: «جراحی کردن طرح حذف صفر از پول ملی مستلزم دستیابی به شرایط مناسب اقتصادی از جمله تورم تک‌رقمی پایدار و ثبات اقتصادی است. از این رو این مصوبه اخیر با موضوع حذف صفر متمایز است و نباید با آن خلط شود.»

■ **اصلا تبدیل ریال به تومان فایده‌ای دارد؟**

در واقع به‌صراحت می‌توان گفت تبدیل ریال به تومان هیچ تأثیری بر اقتصاد ما به لحاظ «واقعی» و «حقیقی» ندارد تبدیل ریال به تومان نه